

Statskontoret föreslår förlängning av miljöorganisationernas medel – MKG har lämnat sitt yttrande över utvärderingen

Statskontoret har utvärderat den försöksverksamhet som innebär att miljöorganisationer kan få stöd ur Kärnavfallsfonden för att följa och bedöma frågor om slutförvar av använt kärnbränsle. Utvärderingen visar att medlen har använts på avsett sätt och att det har bidragit till att frågan om slutförvaret fått en allsidig belysning. Statskontoret föreslår att stödet förlängs. Utvärderingen samt ett förslag till ny förordningstext har lämnats till Miljödepartementet som har skickat ut förslagen på remiss. MKG har lämnat sitt remissvar över förordningsändringen. MKG tycker att utredaren har gjort en bra utredning och att utvärderingen måste leda till att det även fortsättningsvis blir möjligt för miljöorganisationer att erhålla medel ur fonden. MKG har även en rad förslag på förändringar av utredarens förslag på ändring av Finansieringsförordningen. Bland annat anser föreningen att den tidsbegränsning som utredaren föreslår inte behövs och att miljöorganisationer ska få arbeta och informera inom hela kärnavfallsområdet och inte bara rörande slutförvaring av använt kärnkraftsbränsle. Remisstiden för synpunkter på utvärderingen går ut den 15 augusti och sedan ska regeringen besluta om den nya förordningstexten.

Statskontorets utvärderingsrapport över miljöorganisationernas användning av medel ur kärnavfallsfonden.

[Läs mer: www.mkg.se]

MKG deltog på möten med MKB-forum Oskarshamn samt Samråds- och MKB-grupp Forsmark

Den 23 maj höll Samråds- och MKB-grupp Forsmark ett möte på kommunkontoret i Östhammar. Den 28 maj höll MKB-forum Oskarshamn ett motsvarande möte på Figeholms konferensanläggning utanför Oskarshamn. På mötenas dagordningar fanns rapporter från kommunerna Östhammar respektive Oskarshamn, länsstyrelserna i Uppsala respektive Kalmar, myndigheterna SSI och SKI samt från industrins kärnavfallsbolag SKB. Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, deltog och ställde frågor till mötena.

På mötena framkom att industrin nu har skjutit fram tiden för ansökan något och att de beräknar att en ansökan för ett slutförvar kommer att vara färdig vid halvårsskiftet 2010. Platsvalet mellan Oskarshamn och Östhammar planerar nu industrin att presentera under senvåren 2009.

Oskarshamns kommun respektive Östhammars kommun informerade mötet om det samarbetsavtal som de ingått tillsammans. I avtalet säger de att den kommun som inte får slutförvaret ska kompenseras på annat sätt genom "mervärden".

Dagordning, presentationer, MKG:s frågor till mötena kan hittas på MKG:s hemsida. www.mkg.se

SSI föreslog regeringsvillkor i sitt yttrande till SKI om industrins forskningsprogram Fud-07

Den 15 maj lämnade Statens strålskyddsinstitut, SSI, in sitt yttrande över kärnkraftsindustrins, SKB:s, forskningsprogram Fud-07 till Statens kärnkraftinspektion, SKI. SSI anser att på vissa kritiska punkter är redovisningen i Fud-07 otillräcklig för att SSI ska kunna bedöma om industrins program är ändamålsenligt och kan förväntas ge ett tillräckligt underlag för en tillståndsansökan om ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle inom 1-2 års tid. SSI gav därför förslag på villkor regeringen bör ställa i sitt kommande regeringsbeslut över forskningsplanen.

Regeringen kommer att besluta om industrins forskningsprogram Fud-07 kring årsskiftet. SSI anser att regeringen som villkor i beslutet bör ålägga SKB att komplettera forskningsprogrammet med en särskild redovisning av program och planer för:

- * Modellering av biosfären i kommande säkerhetsredovisning
- * Omhändertagande av myndigheternas synpunkter från granskningen av säkerhetsredovisningen SR-Can
- * Långtidsförsök såväl i Äspölaboratoriet som i ett kommande slutförvar
- * Jämförelse mellan alternativen djupa borrhål och KBS-3

Efter det att SSI har lämnat sitt yttrande till SKI har SKI lämnat sitt yttrande till regeringen, se nyheten under.

[Läs mer: www.mkg.se]

SKI har lämnat sitt yttrande över industrins Fud-program till regeringen

Statens kärnkraftinspektion, SKI, har lämnat över sitt yttrande över kärnkraftsindustrins forskningsprogram Fud-07 till regeringen. SKI anser att kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag, SKB, har fullgjort sina skyldigheter enligt kärntekniklagen men att de ska komplettera sin redovisning på några punkter. Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning anser att SKI tydligare borde framfört att regeringen bör ställa villkor i sitt kommande beslut över forskningsprogrammet på det sätt som Statens strålskyddsinstitut, SSI, tidigare föreslagit. SKI:s yttrande innehåller många bra synpunkter men är alltför inriktat på att säga vad industrin "bör" göra. Tidigare erfarenheter visar att detta inte räcker för att styra upp utvecklingen inom kärnavfallsområdet. MKG anser att det är nu upp till regeringen att visa att den vill att det som SKI anser bör göras verkligen görs genom att ställa villkor i sitt kommande beslut.

[Läs mer: www.mkg.se]

Myndigheterna informerade om sin granskning av industrins säkerhetsrapport SR-Can

Den 21 maj höll myndigheterna Statens kärnkraftinspektion, SKI, och Statens strålskyddsinstitut, SSI, ett informationsmöte om sin granskning av industrins senaste säkerhetsanalys SR-Can. Inbjudna på mötet var representanter från miljöorganisationer, platsundersökningskommuner samt regionförbund. Det finns enligt myndigheterna frågetecken kring hanteringen av kvalitetssäkringen i kärnkraftsindustrins kärnavfallsbolag, SKB:s, arbete. Myndigheterna menade att den viktigaste frågan det finns betydande tveksamheter kring är hur den bentonitbuffert som ska skydda kopparkapseln kommer att hålla under de långa tidsperioder det är frågan om.

Huvudbudskap i myndigheternas granskning av industrins säkerhetsanalys SR-Can är:

- * Säkerhetsanalysmetodik är i stora delar acceptabel och i enlighet med föreskrifter
- * Det finns ett behov av bättre kvalitetssäkring
- * Det behövs bättre kunskap och mer kvalificerad analys av nyckelprocesser
- * Det finns behov av underlag som bättre motiverar en realistisk beskrivning av förvarets initiala tillstånd
- * Det behövs en tydligare redovisning kring initial utveckling och hanteringen av vissa välkända frågor

[Läs mer: www.mkg.se]

MKG medverkade på Kärnavfallsrådets utfrågning om platsvalet

Inom en ganska snar framtid kommer industrin att presentera vilken av de två platserna Östhammar och Oskarshamn som kommer att väljas inför ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle. Det har funnits en rad frågetecken kring hur valet kommer att gå till och hur platsvalsprocessen gått till. Därför anordnade Kärnavfallsrådet ett utfrågningsseminarium om platsvalet den 4-5 juni 2008. Seminariet inleddes av miljöminister Andreas Carlgren. Miljöministern betonade vikten av att nuvarande generationer tar hand om avfallet och att slutförvaret måste vara långsiktigt miljömässigt säkert. Han nämnde dessutom särskilt att en förutsättning för att skapa den breda förankring och belysning av frågan som krävs är att miljöorganisationer och intresseorganisationer ges möjlighet att ge sin syn på kärnavfallsfrågan.

Foto: Lisa Hedin, MKG

Kenneth Gunnarsson, MKG, höll ett föredrag på Kärnavfallsrådets platsvalseminarium.

På seminariet ställde Statens strålskyddsinstitut, SSI, bland annat frågan om industrins KBS-metod för slutförvaring av använt kärnkraftsbränsle är tillräckligt mogen för att göra ett platsval. Myndigheten tog bland annat upp att kunskapen kring buffertleran fortfarande är låg och många platsegenskaper kan påverka lerans funktion. Dessutom tycker SSI att frågan om ökad långsiktig säkerhet kopplad till storregional grundvattenströmning bör studeras djupare innan ett platsval. SSI ställer sig också frågande till om det är rimligt att bedöma en plats separat från metoden eftersom metoden bygger på det omgivande berget.

Kenneth Gunnarsson och Johan Swahn från MKG medverkade med föredragningar och i en debattpanel. De uppmärksammade bland annat den tydliga historiska (politiska) låsningen i metodfrågan och svårigheten att i metodval och platsval prioritera långsiktig miljösäkerhet före andra faktorer. De menade också att det finns stora osäkerheter kring kopparkapseln och lerbuffertens långsiktiga skyddsförmåga och att osäkerheterna påverkas av grundvattenförhållandena och därmed platsvalet. De lyfte även frågan om att en inlandslokalisering på en storregional grundvattenstämning kan vara miljömässigt bättre än de kustlokaliseringar vid kärnkraftverk som industrin har valt. [Läs mer: www.mkg.se]

Foto: Lisa Hedin, MKG

Delar av debattpanelen på Kärnavfallsrådets utfrågningsseminarium om platsval. Från vänster: Peter Wretlund - Oskarshamn, Jacob Spangenberg - Östhammar, Miles Goldstick - Milkas, Johan Swahn - MKG, Claes Thegerström - SKB.

MKG har hållit årsmöte

Den 17 maj höll MKG sitt fjärde årsmöte sedan föreningen bildades. Mötet hölls i Stockholm.

Dagen före årsmötet hölls seminarier om läget inom kärnavfallsområdet, se nyheten nedan.

MKG har ny styrelse

MKG:s nya styrelse:
Jenny Lundström (ordf.), Guy Madison (v.ordf.),
Anna Sundahl, Catharina Lihnell Järnhester,
Annkristine Holmberg.

MKG höll två seminarier om läget på kärnavfallsområdet

Den 16 maj höll MKG två seminarier om läget på kärnavfallsområdet. På det första seminariet presenterade MKG sitt och Naturskyddsföreningens yttrande över industrins forskningsprogram Fud-07. I sitt yttrande har föreningarna förslag på hur regeringen med villkor i det kommande Fud-beslutet kan styra upp arbetet med att finna den miljömässigt långsiktigt bästa omhändertagandet av det svenska kärnkraftsavfallet. På det andra seminariet presenterade Statskontoret sin utvärdering av miljöorganisationernas medel ur Kärnavfallsfonden. Statskontoret föreslår att miljöorganisationer även i fortsättningen ska kunna erhålla medel ur fonden.

[Läs mer: www.mkg.se]

MKG medverkade på Kärnavfallsrådets utfrågning om systemanalys

Den 24:e april anordnade Kärnavfallsrådet en utfrågning om systemanalysens betydelse för ett slutförvar för använt kärnkraftsbränsle. Syftet med utfrågningen var att ge ökad kunskap och nå ökad klarhet hur kärnavfallsindustrin kan uppfylla krav på att genomföra systemanalyser som regering tillsynsmyndigheter och berörda kommuner har ställt. Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, medverkade på utfrågningen. Föreningen vill ha med en nivå med samhälliga mål i systemanalyser som rör slutförvaring av kärnavfall.

MKG menar att ett viktigt skäl till att de samhällliga målen behandlats styvmoderligt vid utvecklingen av det svenska kärnavfallsprojektet är att en lösning gjordes till metodval redan för 30 år sedan. Eftersom metoden redan valts så har all diskussion av metodens koppling till de samhällliga målen varit låst och därmed blivit begränsad. Metoden skulle inte äventyras.

Ett annat skäl att en nivå med de samhällliga målen inte funnits med i de systemanalyser som gjorts är att industrin och myndigheten Statens kärnkraftinspektion, SKI, har haft en begränsad syn på vad som är viktigt att diskutera och på vilka aktörer som ska få vara med och diskutera. Detta måste förändras i framtiden.

[Läs mer: www.mkg.se]

MKG lyckönskar den nya Strålsäkerhetsmyndigheten och önskar alla en glad sommar!

MKG är ett samarbete mellan Naturskyddsföreningens riksorganisation, Fältbiologerna, Naturskyddsföreningen i Uppsala län, Naturskyddsföreningen i Kalmar län och Opinionsgruppen för säker slutförvaring i Östhammar (Oss)

mkg
Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning

Box 7005 • 402 31 Göteborg
Besöksadress: Norra Allégatan 5.
Telefon: 031 711 00 92 • Fax: 031-711
00 93
E-post: info [at] mkg.se, eller
fornamn.efternamn [at] mkg.se
www.mkg.se
Kanslichef: Johan Swahn
mobiltel: 070-467 37 31